

Izhaja

vsak petek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu „Mira“ v Celovcu, Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Velja

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

**Upravništvo „Mira“
v Celovcu,**

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Za in serate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste vsakokrat.

MIRA

Glasilo koroških Slovencev

Leto XXVIII.

V Celovcu, 30. vinotoka 1909.

Štev. 47.

Škandalozno postopanje šolskih oblasti.

Postopanje koroških šolskih oblasti nasproti slovenskemu življu v deželi je že pod vsako kritiko. In če vstane v državnem zboru naš slovenski poslanec in razkrinka desetino vseh teh znanih in dokazanih škandalov (o drugih sploh ne govorimo), so nemški nacionalci v deželnem zboru kar v ognju. Počakajte, še vse druge reči bomo spravili na dan. Znano je, da primanjkuje na Koroškem slovenskih učiteljev in da šolska oblast nastavlja po slovenskih krajih nemške učitelje. Vemo zakaj. Če se kdo pritoži, dobi kratko odgovor, da slovenskih ni dovolj. Kaj pa je resnice na tem? Slovenskih učiteljev res ni dovolj, ali da jih ni, je kriva deželna šolska oblast, ker jih noče in se jih brani z vsemi štirimi. Slovenske učitelje, ki jih itak primanjkuje, če le more, pošilja na nemške kraje, ali pa jih kratkoma — ne nastavi. Nad eno celo leto že čakajo Žvabečani na učitelja! Šolo so morali sezidati, šolske doklade morajo plačevati, in gorje starišem, če ne bi pošiljali otrok v šolo, ako bi na žvabeški šoli paševal kak zagrizen nemškutarski učitelj! Ker pa šolska oblast ni imela pri roki kakega zagrizenega nemškutarskega učitelja, mora šola ostati brez pouka, čeravno je več slovenskih učiteljskih kandidatov prosilo, da se jih nastavi. In da bi ne bilo preveč takih učiteljev-prosilcev, ki bi utegnili postati pomalem preveč sitni in nemški šolski oblasti prenadležni, zato odklanjajo slovenske dečke, ki bi radi vstopili v celovško učiteljske. Vzrok je lahko najti. Če drugega ni, se pravi, da ima slab posluh, čeravno nas je izkušnja poučila, da so zaradi „slabega posluha“ v Celovcu odklonjeni dečki na drugem učiteljsku tudi v petju — izborni uspevali. In kaj hoče narediti slavna šolska oblast, da vrže srednji vladni pesek v oči? Iz prav merodajnih ust smo slišali, da namerava deželni šolski svet razpisati štipendije za nemške učiteljske, ki bi se hoteli učiti slovenski, da na ta način izpolni veliko vrzel med učitelji na šolah po slovenskem delu Ko-

roške. Torej hoče uvesti tudi med učiteljstvom — kurzovce, ime slabega spomina. Kakor bukov kij bi moral biti zabiti, kdor ne bi spregledal prozornih namenov naše ljube šolske oblasti! G. deželni šolski nadzornik Benda hoče torej nastopiti pot, ki sta jo hodila pred njim Gobanc in Palla. Kot celokupen del Vseslovenske Ljudske Stranke se čutimo koroški Slovenci močnejše kot prej kedaj, da, tako močne, da bomo znali bojna kopja sedanjega deželnega šolskega nadzornika bolje odbijati, nego njegovih prednikov.

Slovensko šolsko društvo v Celovcu in družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

(Dalje.)

Zadeva šentjakobske „Narodne šole“, koje stavba je, kakor že omenjeno, gmotno bila do mallega zasigurana in podprta, se je med tem nekako sama ob sebi hitro razvijala: Klin je pritiskal na klin in ena reč je priganjala drugo.

Na podlagi svojčas družbi vposlanih načrtanih skic smo oskrbeli končne načrte; meseca novembra 1906 smo jih v potrditev predložili pristojnim oblastem in smo prosili dovoljenja za zgradbo šole, katero je došlo dne 15. januarja 1907. — Na stavbnem prostoru je bilo že mnogo lesa, ki so ga darovali in pripeljali vrli rodoljubni kmeti; bilo je tam že skoraj dovolj kamena in apna, tako da smo, češ nočeš, v spomladi 1907 morali začeti graditi poslopje nove „Narodne šole.“

V tem času se je pojavila nova misel — nova ne sicer po vsebini, pač pa nova radi tega, ker je zopet prišla prav ob pravem času.

Že meseca junija 1906 se je sprožila misel, naj se sporazumljenje z družbo sv. Cirila in Metoda doseže z ustnimi dogovori — in res je prišlo do takšnega razgovora v Podkloštru, a žal brez dejanskega uspeha.

Zopet je to misel spravila na površje menda družba sv. Cirila in Metoda z opazko v svojem pismu z dne 14. januarja 1907 št. 19: „Čemu podobnemu bi morale biti pač temeljite ustmene

predobravnavave s strani novega šolskega društva in z naše strani.“ Kajti že na nedeljo dne 24. februarja 1907 je vsled posredovanja gosp. dr. J. Brejca bil določen tak dogovor med zastopniki družbe sv. Cirila in Metoda in med nami — vršil se je pa šele 10. marca v župnišču v Št. Jakobu v Rožu. Od strani družbe sta se tega razgovora udeležila g. ravnatelj Ivan Šubic in g. notar Hudovernik, od naše strani pa gospodje profesor J. Apih, dr. Brejca, šentjakobski župan Fr. Kobentar, načelnik šentjakobskega krajnega šolskega sveta Fr. Majer in župnik M. Ražun.

Pri tem razgovoru smo se glede „Narodne šole“ v Št. Jakobu dogovorili tako:

1. Družba sv. Cirila in Metoda dobi in prevzame v popolno last poslopje „Narodne šole“ v Št. Jakobu v Rožu.

2. Ista prevzame vzdrževanje štirirazredne ljudske šole in stroške za vso šolsko opravilo, ako mi stroškom za vzdrževanje vsako leto prištevamo okoli 4000 kron (vsi stroški so bili proračunjeni na okroglih 6300 kron).

3. Za „Gospodarsko šolo“ se družba sv. Cirila in Metoda ne briga, pač pa zanjo radevolje prepusti potrebne prostore v „Narodni šoli“.

4. Vrhovno vodstvo šole pripada družbi sv. Cirila in Metoda, sestavi se pa kuratorij peterih odbornikov, katerih tri volimo mi, dva pa družba sv. Cirila in Metoda za dobo treh let. Ta kuratorij naj predlaga učne moči in šolskega nadzornika ter odločuje glede poučevanja nemščine.

5. Družba sv. Cirila in Metoda naj o teh točkah in v tem smislu sestavi pravnoveljavno pogodbo ter jo pošlje v podpis „Kat. političnemu in gospodarskemu društvu v Celovcu“.

To je tisti naš dogovor z zastopniki družbe sv. Cirila in Metoda, katerega je na letošnji glavni skupščini na Jesenicah društveni glavni tajnik, g. dr. Žerjav, imenoval pogodbo z družbo, trdeč, da „se je na šentjakobsko šolo družba hotela engajzirati in je bila pogodba že sklenjena“ in „da je Katoliško politično društvo“ izjavilo, da nas (družbo sv. Cirila in Metoda) odvezuje sklenjene pogodbe.“

Kako je g. dr. Žerjav prišel do te trditve, je nedoumno! Saj je že iz vsebine dogovora (točka

Podlistek.

Iz popotne torbe.

(Spisal J. Trunk.)

(Dalje.)

Prvikrat na železnici.

V Greater New-York se je v zadnjih letih naselilo precej Slovencev. Večinoma so v prav dobrih službah, posebno oni, ki so že dalj časa na ameriškimi tleh. Novi prišleci dobijo le s težavo kak posel, kar je umevno, ako se pomisli, da prihaja dan na dan v New-York okoli 5000 izseljencev. Radi ljubega kruha mora marsikateri opravljati službo, katere bi se bil doma branil. Vendar to ni nobena sramota, ker v Ameriki je vsak poštenjak — gentleman, ako tudi opravlja službo nižje vrste. Mnogi, ki so danes milijonarji, so začeli pri pometanju cest.

Med novijorskimi Slovenci sem preživel mnogo prijetnih ur in zvedel marsikaj o položaju Slovencev v Ameriki. Par večerov so napravila društva majhne veselice, kjer sem občudoval izobraženost naših ljudi. V veliko veselje mi je bila tudi nedeljska služba božja v cerkvi sv. Nikolaja na drugi ulici. Med opravilom je mogočno odmevala po razsežnih prostorih lepe cerkve slovenska cerkvena pesem. Med milijoni velikega New-Yorka torej ni neznan naš mili verni rod.

V pondeljek, dne 10. majnika, se odpravim na druge kraje proti zapadu v upanju, da si na povratku še natančneje ogledam lepo mesto, v

tem sem se pač malo varal, ker mi je pozneje zmanjkalo časa.

Amerika je povsem drugačen svet. Marsikaj nisem hotel verovati, ko se mi je pripovedovalo, ali sem čital v kaki knjigi. Vse je treba videti z lastnimi očmi. To velja posebno tudi o železnicah. Pred odhodom v Ameriko sem bral v nekem popisu o ameriškimi železnicah in po opisu menil, da mora biti potovanje silno slabo in težavno. Dolgo pot sem imel pred seboj in vsakdo si more misliti, da sem bolj s strahom šel prvokrat na železno cesto. Ali kako napačno sem bil poučen! Vsaj kar sem izkusil na ameriškimi železnicah jaz, lahko sodim, da je ni dežele, v kateri bi se tako složno in brez truda potovalo, kakor po Ameriki. Marsikaj je morda pri nas boljše, a splošno prekašajo železnice po Ameriki naše evropske za veliko.

Lepo jutro je bilo, ko sva z misijonarjem g. Zakrajškom ne korakala, ampak letela, ker v New-Yorku vse leta, na nadcestno železnico, iz te na električno cestno progo, katera je naju pripeljala na breg reke Hudson. Proti deveti uri je šlo, in neštivilne množice uslužbencev so drvele na razne prostore k svojemu poslu. Človeku se zdi, da mora kje goreti, ali da ljudje hitijo pred pretečo nevarnostjo. Na ulicah je vse črno naroda, železnice pa natlačeno polne, da skoraj ni dobiti prostora. Voz prihaja za vozom, celo stopnice so zasedene, mnogi samo visijo pri vozu edino le, da pridejo na določen kraj. Končno se obesiva tudi midva, da ne zamudiva vlaka. Ko dospeva na breg, je tudi tam gneča. Pri tolikem številu ljudstva bi bilo pri nas grozno

vpitje, suvanje, prepir. Amerikanec tega ne pozna. Vsak se poriva naprej, kolikor najbolj more, a ne surovo, brezobzirno, s kričanjem in suvanjem. Komaj se sliši tupatam kaka glasnejša beseda. Kakor tok velikanske reke po ravni strugi, gre tok novijorskega življenja mirno, dostojno po nešteti ulicah.

Ob bregu je treba na „Ferry“, gorostasno ladjo, ki vzame v svoj truh cel — ulico! Kolodvor pensilvanske železnice, na kateri se odpeljem, je namreč onkraj široke reke v New-Jerseyu.

Pri blagajni kupim ticket-karto. Vsakdo lahko vé, koliko mu je treba plačati, ker cena se ravna po daljavi milj in je na vseh železnicah enaka. Tudi razred si vsak lahko izbere, ker je namreč le — en sam! Cena je dva in pol centa za miljo. V voznem redu, ki se dobi povsod zastoj, se lahko vidi daljava do kraja, kamor se kdo pelje. Pogledam: New-York-Lancaster je 159 milj torej plačam 3 dolarje 98 centov. Uradniku pravim: „Lancaster“ — dam štiri dolarje, dobim dva centa nazaj in karto brez vsake druge besede. Tako tudi drugi pred menoj in za menoj. Vsi potniki seveda niso „brihtni“ in pri ameriškimi blagajnah se dogodi marsikaj smešnega, na pr. če kdo vpraša z vso resnostjo: „Kdaj odhaja vlak ob petih?“ in mu uradnik mirno odgovori: „Ravno ob petih!“ Radovednež dostavi: „All right“ in je zadovoljen.

Hitro oddam na posebnem prostoru tudi še svojo večjo prtljago, za katero ni treba ne beliča plačati, potem hitiva s prijateljem na vrh ladje, odkoder je lep razgled na mesto in reko. Povsod

5.) povsem jasno, da je pogodbo treba šele sestaviti in podpisati, kajpak na podlagi in v smislu dogovora. V Št. Jakobu se obvezen dogovor sploh že radi tega skleniti ni mogel, ker gg. Šubic in Hudovernik v to od družbe nista imela nobenega pooblastila, ampak sta morala družbi o pogajanjih samo poročati.

Tudi družba sv. Cirila in Metoda je bila tega mnenja, ko je v dopisu z dne 12. aprila 1907, št. 180, po svojem tajniku naznanila g. župniku Ražunu: „Sporočam Vam, da se je sklenilo v vodstveni seji „Družbe sv. Cirila in Metoda“, dne 2. aprila t. l., da prevzame družba novoustanovljeno šolo v Št. Jakobu v svojo oskrbo, seveda na podlagi pogodbe, ki se sestavi z interese“ — tedaj: ki se sestavi in ne: ki je sestavljena.

Ta pogodba pa se ni sestavila, oziroma se od naše strani nikoli ni podpisala, tedaj tudi ni obstajala, in g. dr. Žerjavovo poročilo o sklenjeni pogodbi je bilo neresnično!

S tem, da je družba sv. Cirila in Metoda v zgoraj citiranem dopisu z dne 12. aprila 1907 izjavila, da „na podlagi pogodbe, ki se sestavi z interese, prevzame v svojo oskrbo novoustanovljeno šolo v Št. Jakobu, smo prišli do cilja, za katerim smo stremili — in dne 29. novembra 1906 sklenjena ustanovitev posebnega šolskega društva je postala brezpomembna. Zato je to vprašanje sedaj stopilo čisto v ozadje. Pač smo imeli meseca decembra l. 1906 posvetovanje o pravilih novega društva, in nekoliko pozneje še eno posvetovanje — potem pa je ta zadeva mirovala do srede leta 1908. Tedaj in že nekaj prej pa so „Šolsko društvo“ zopet porinili na površje ti le dogodki:

Leta 1907. je v Bohinjski Bistrici bila ona burna glavna skupščina družbe sv. Cirila in Metoda, ki nam je kakor blisk v temni noči v družbi pokazala čisto novo strujo in čisto novo, do zdajnim nasprotno smer!

Dne 6. decembra 1907 je c. kr. upravno sodišče na Dunaju v zadevi razdelitve šentjakobske slovenske petrazredne ljudske šole v slovensko in utrakvistično šolo izdalo razsodbo, da je ta razdelitev postavno neutemeljena in se torej razveljavi.

V istem času so iz Štajerske prihajale vesti, kako čudno se obnaša družba sv. Cirila in Metoda nasproti čč. šolskim sestram na Muti, katere vesti so nam zopet poklicale v spomin, kar se nam je o vzrokih prve odklonitve šentjakobske narodne šole od strani družbe povedalo na glavni skupščini v Št. Jurju na Štajerskem l. 1905.

Navedena dejstva so nas napotila, da smo začeli razmišljati o tem, je li potrebno in je li pametno, da oddajamo v popolno last družbi sv. Cirila in Metoda naše novo šolsko poslopje, katero zidamo brez vinarja podpor od te družbe, sedaj, ko vsled citirane razsodbe upravnega sodišča ne bode služilo toliko namenom ljudske šole, ampak v prvi vrsti le namenom gospodinjske šole pod vodstvom čč. šolskih sester, ko vendar vemo, da se družba za gospodinjsko šolo ne more in ne mara brigati in čč. šolskim sestram ni ravno naklonjena?

življenje in živahen promet. Neštete ladje švigajo v luki sem in tja, celi vlaki se prevažajo, široka reka ima komaj prostora za toliko bark in barčic. Neprestano zrem v to mravljišče in sem kakor zamaknjen.

Nakrat pristopi nek črnc z majhno skrinjico in začne mi snaziti čevlje. Hočem mu brniti, ker čevlji niso bili nič blatni, samo se niso svetili. Prijatelj mi pa namigne, naj le pustim, ker v Ameriki je navada, da nosi vsakdo čevlje fino osnažene. Plačati je bilo treba sicer deset centov, pol krone, a čevlji so bili res taki, da bi jih lahko rabil za — ogledalo. Pod našo ladjo zašumi voda in ustavimo se na onem bregu reke ravno ob kolodvoru. Zopet drvi vse naprej, da ne zamudi kdo vlaka.

Omenim, da so amerikske železnice zasebna last, državnih ni. Zato Amerikanec ne gleda preveč na stranske reči, ki ne nesejo nič, ampak na to, kar privabi potnike in prinaša dolarje. Za postajo mu zadostuje lesena bajta, dober mu je tlak iz desk, proge ne bo opleval, most naredi iz tramovja itd. Pač so tudi izjeme, a glavno pravilo je, gledati na to, kar nese.

Kolodvor pensilvanske železnice v New-Jerseyu je tudi lepo sezidan in zelo prostoren. Neprestano odhajajo in prihajajo vlaki. Vsak vlak ima svojo številko, ki se nahaja obenem na majhnih vratih železnega omrežja. Kadar dotični vlak odide, odprejo vrata z isto številko in potniki se ne morejo zmotiti, posebno, ker stoji pri vsakem vozu še sprevalnik ali črnc, ki odkáže pravi voz. Včasih je treba prekoračiti več tirov, predno se pride do pravega vlaka, a povsod so usluž-

Bili smo mnenja, da to ni potrebno in bi ne bilo pametno ter previdno — in „Kat-politično in gospodarsko društvo“ je to naše mnenje družbi sv. Cirila in Metoda naznanilo meseca svečana 1908 tako:

„Glede šentjakobske šole izraža podpisani odbor „Družbe sv. Cirila in Metoda“ iskreno zahvalo za njeno pripravljenost, to šolo vzdrževati; ker je pa upravno sodišče z razsodbo od 6. decembra 1907 razdelitev šentjakobske šole v slovenski in utrakvistični oddelki označilo kot nepostavno in se bode vsled tega na javni ljudski šoli v Št. Jakobu pač moral zopet uesti status quo ante, tedaj je nameravana ustanovitev narodne ljudske šole v Št. Jakobu vsaj za sedaj postala brezpredmetna in se bodo vsled tega postavljene stavbe porabile takoj v pospeševanje gospodarske in gospodinjske izobrazbe koroških Slovencev. Ker pa te vrste nameni ne spadajo v okvir „Družbe sv. Cirila in Metoda“ — kar se je v imenu družbe opetovano poudarjalo — tedaj je, kakor že rečeno, lanskoletni dogovor z „Družbo sv. Cirila in Metoda“ radi prevzetja šentjakobske šole postal brezpredmeten.“

S tem se je zopet pojavila potreba društva, ki naj bi bilo lastnik in oskrbnik šentjakobske šole. Zopet so se vršila posvetovanja o pravilih, katera smo končno odobrili in sprejeli na v ta namen sklicanem sestanku v Celovcu dne 22. septembra 1908 ter je predložili c. kr. deželni vladi s prošnjo, naj dovoli ustanovitev v pravilih označenega društva. Z dopisoma z dne 20. oktobra 1908 je c. kr. deželna vlada dovolila ustanovitev, z dne 4. decembra 1908 pa je potrdila obstoj „Slovenskega šolskega društva v Celovcu“.

(Dalje prih.)

Ločitve ne, zdaj združenja so časi!

(Govor poslanca dr. Kreka ob ustanovitvi V. L. S.)

Zrel je čas, nastopil je trenotek, ko morem in smem reči: Današnji shod izjavi, naj se ustanovi Vseslovenska Ljudska Stranka! (Odobranje.) Očitelo se nam je večkrat od naših najboljših modernih, vsegavednih pisateljev, da smo mi Črtomirov narod, ki v gotovem važnem trenutku omagamo, kakor junak Prešernovega „Krsta“, ki je v odločilnem trenutku, namesto da bi udaril, odnehal. Za en del so imeli ti modrijani prav. Črtomir, ki je zbežal, ko je bil pravi čas, da se postavi, je bil do zdaj res naša predpodoba in veljave so do zdaj pri nas besede: Ne združenja, ločitve zdaj so časi! Danes pa bomo obrnili te besede: Ločitve ne, zdaj združenja so časi! (Viharno odobranje.) Nočemo biti Črtomirova četa, ki gre vsaksebi, ampak hočemo iti še v daljne boje in daljne zmage. In to je prvi razlog, da smatram, da je prišel čas, da se vsi politično združimo. Bili so časi, ko se tu v Ljubljani tudi zbirale številne kmetске čete. Koroški plemič je pripeljal pod svojo zastavo svoje kmete, štajerski in goriški plemič svoje kmete v časih, ko je Turek pretel naši domovini; vsi skupaj so potegnili in se vračali zmagoslavno domov. Tudi danes je prišla sem četa, ki je pa ne vodi noben

benci, ki grejo potnikom na roke, posebno „greenhornom“ — rekli bi mladičem, kakoršen sem bil jaz.

Še je čas za moj vlak. Prijatelj mi da še nekaj potrebnih navodil. Z menoj čaka mnogo drugih. Skoraj vsak ima pri sebi majhen kovčeg; brez tega Amerikanec ne gre na pot. Ob enem nosi prtljivo tudi vsak sam — in če je tudi milijonar. Kaj bi rekle naše „frajle“, če bi morale same nositi prtljivo po mestu in na železnico? Ameriška miss — gospica — se za to ne zmeni, ker v Ameriki sploh ne gledajo na to, „kaj bodo ljudje rekli“. — Vsak dela, kar se mu prav zdi, in se ne zmeni za mnenje drugih ljudi.

Vrata se odprejo, poslovim se od spremljevalca in hajdi v diru na vlak. Vozovi so prav gorostasni, naši so proti ameriskim pravcate bajtice proti gradovom. Vprašam pri prvem, drugem, tretjem. Povsod mi povedo: Naprej bolj! Pri četrtem vstopim, ko sem povedal ime, kamor sem namenjen. Potnikov je veliko, vse se vrši nagloma, a zopet brez vpitja, hrupa in suvanja. Komaj sedim ob koncu voza na mehki, žamnatih klopi, pravzaprav na prostornem naslonjaču, kjer je prostora za dva, ko začne na stroju zvoniti, kakor pri nas k maši, in vlak se pomika iz visoke lope.

Pa ne zvoni samo na našem vlak. Na levi in desni odmeva zvonjenje, kakor na kaki planini. Ker gre v Ameriki vsakdo lahko na železnični tir, ne da bi bil kaznovan, se da znamenje s tem zvonjenjem, da vsakdo ve izogniti se. Po noči se mi je mnogokrat zdelo, da vedno zvoni k pogrebu. Mnogim res tudi zvoni za

grof, noben aristokrat, marveč sinovi naroda, ljudstva; to so čete, ki so zastopane danes tukaj v dvorani. (Odobranje.) Pa razložek je med četami od danes in tedaj. Tedaj so dejali: Ali zmagamo ali pa pademo; danes pa prihajajo te čete že izurjene v boju, zastava, ki jo drže v rokah Korošci, Štajerci, Goričani, Kranjci, je vihrala že nad mnogimi sovražnimi tramami. (Burno ploskanje.) Izkazali smo se v dejanju. Gorje tistim, ki so snovali stranke samo na papirju, s publicami; propadli so povsod in vselej. (Tako je!) Da ustanovimo Vseslovensko Ljudsko Stranko, imamo razlog v tem, ker so se posamezne čete v boju izkazale, da nekaj veljajo. K mam stopajo čete, katerih vsaka ima za seboj zapisanih veliko sijajnih, slovesnih, zmagoslavnih dni. (Ploskanje.) Ustanovljamo to stranko tudi zavoljo nasprotnikov. Tisti, ki zdaj, ko smo združeni, iščejo z nami boja, naj gledajo na svojo lastno odgovornost. Ne izzivamo nikogar, nikomur ne napovedujemo boja in ga ne iščemo. (Pritrjevanje.) Toda dejstvo naše združene moči naj bo v očeh naših nasprotnikov opomin k pameti, k razumnemu delu. Eno je gotovo: Ta četa, ki se zbira pod novo zastavo, pa pod starimi načeli, ta četa se ne uda nikomur. (Urnebesno ploskanje.) Z ustanovitvijo Vseslovenske Ljudske Stranke kličemo nasprotnikom svojim v svarilo: V naši zemlji, na naših tleh je še vedno prostora dovolj za grobove naših sovražnikov! (Dolgotrajno, viharno ploskanje.)

Darovi.

Za podljubeljski „Delavski dom“:

129—130.	G. J. Traven, tajnik Zadruške Zveze v Ljubljani	K 10—
131—132.	G. I. Kogelnik, župnik na Radišah	„ 10—
133—134.	G. Franc Kušar v Celovcu	„ 10—
135.	G. Anton Kaplan, župnik, Medgorje	„ 5—
	G. J. Fugger, župnik v Št. Janžu	„ 1—

Koroške novice.

Slovenski klub v Celovcu se shaja vsako sredo zvečer v benediktinski kleti.

Mila jesen na Koroškem. Minoli teden so nabrali za „Mirovega“ urednika Kolenikovi fantje iz Šmarjete pri Pliberku lep šopek jagod. Hvala!

Poverjenike „Družbe sv. Mohorja“ nujno prosimo, da pred razdelitvijo knjig povedo ljudem, naj se spomnijo z darovi onih slovenskih bratov in sester, ki so v nevarnosti, da jih tujec potuji. Te slovenske duše, katere narodni naš nasprotnik poizkuša zvoditi v socialno demokracijo in v vse-nemštvo ter jim tako ugrabiti vero in narodnost, so nam najbližje! Vsi Mohorjani naj se zato spominjajo z darovi naše narodne obrambe! Komur je dano večje blagostanje, naj da tudi večji dar! „Dar Mohorjanov“ bodi prava narodna zbirka za našo narodno obrambo. Vsi ti darovi pa naj se pošiljajo v centralno blagajno naše narodne obrambe v Ljubljani (za sedaj na naslov upravnitstva „Slovenca“), ki jih potem odstopi novemu narodno-obrambnemu društvu. Naj ne bo poverjenika „Družbe sv. Mohorja“,

zadnjo uro, ker pogostoma se dogodi, da zgrabi stroj neprevidneže in jih zmelje pod svojimi kolesi. Končno utihne zvon, dasi se še dolgo vozimo med hišami New-Jerseya. (Dalje sledi.)

Trgatev v Istri se ta teden izvršuje. Kjer ni bilo toče, je trgategv zelo obilna. Grozdje je popolnoma dozorelo, zato je vino izvrstno. V župniji Kringa je trgategv tako obilna, da nimajo ljudje dovolj posod, v katere bi spravili vino. Tako je tudi v sosednjih župnijah. — V Istri bo letos silno mnogo vina, belega in črnega. Nekateri so ga že prodali takoj izpod tropa hektoliter po 20 kron. — V Istri ni bilo deževja, saj je bilo ves čas pomanjkanje vode. Grozdje je imelo 16 do 17 stopinj sladkorja, a vino ima do 17 stopinj alkohola; torej je res izborno. — Kupci pridite po izborno kapljico! Grozdje je bilo popolnoma zdravo.

Odkritja v postojnski jami. Preiskovalcu podzemskih jam, Andr. Perko, se je posrečilo najti v postojnski jami 320 metrov dolg vodni predor. Nič manj kakor 17 podzemskih jezer in 11 slapov so morali Perko in dva delavca obiti, predno so prišli do konca tega predora, ki pelje k takozvani „črni jami“. Nadaljnje raziskovanje je bilo nemogoče, ker so zadeli na 13 metrov globoko podzemsko jezero. — Ta svetovnoznana ter po obsegu in krasoti edina jama svoje vrste je zares bliščeč biser slovenske zemlje. Želeti je le, da ne bo jama po svoji privlačnosti mnogoštevilnih tujcev vzrok narodne mlačnosti v mladem mestecu Postojna in okolici.

ki ne bi poslal večji ali manjši „Dar Mohorjanov“! Tudi člani in članice „Družbe sv. Mohorja“ pomagajte za agitacijo med svojimi znanci, da bo ta „Dar Mohorjanov“ kolikor mogoče velik! Potrebe našega narodno-obrambnega sklada so nujne. Zadnji čas je šlo v Št. Ilj 4000 K, za slovensko šolstvo na Koroškem 3000 K, za društvo „Kres“ v Gradcu odposljemo 500 K, mnogo potreb je pa še silno nujnih. Zato vsi na pomoč!

Furor teutonius. V nedeljo, 24. t. m., je limal Vsenemec profesor dr. Angerer v veliki dvorani hotela „Sandwirt“ že precej trško stranko koroških Vsenemcev z bojevitim govorom zoper avstrijske Slovence. Iz govora je vel pravi furor teutonius, kakor poročajo „Freie Stimmen“ same. Cel govor je bil navadna hujskarija. Navzoči so bili tudi celovski župan in namestnik deželnega glavarja, vitez Metnitz, ki ga je kot odločnega nasprotnika Slovencev Angerer posebno pohvalil, deželna odbornika dr. Jožef Lemisch in Hönlinger in deželna poslanca Lerchbaumer in Pierl, znan že vsled duhovitega utemeljevanja slavnega predloga proti dvojezičnim napisom na železničnih vozovih. Ker je pri nas na Koroškem že taka navada, da morajo nositi zvonec v bojnem klicu proti Slovencem uradniki, zato tudi nista smela manjkati računski svetnik Marchart in Lakkomy. Predsedoval je bivši kandidat Prugger, ki se je tudi zaganjal v „hecadvokata“ dr. Brejca in Grafenanerja, ker sta se brez njegovega dovoljenja usmelila udeležiti se ustanovnega shoda V. L. S. v Ljubljani. C. kr. profesor Angerer je govoril po svoji stari navadi silovito razburjeno proti „slovenskemu in klerikalnemu naskoku zoper nemštvo in njegov gospodarski in svobodomiselni pomen“. Nekaj se lahko tudi Slovenci naučimo iz tega govora, namreč nauk, da se vzdržijo le narodi, ki zastopajo svoje narodne in gospodarske koristi brezobzirno. Sicer za nas učeni zgodovinar ni povedal prav nič novega. Tisti zgodovinski momenti, ki jih je navajal, so nam že z davna znani, staro bajko o davčni premoči Nemcev v Avstriji smo že tolikokrat slišali, da nas že ušesa bole, izraze „slovenischer Grössenwahn in Laibach“ ter „slovenische Hetze“ so pa že vsakdanje publice navadnih in nevednih bauernbunderjev, ki so se jih naučili iz lutrovske „Bauernzeitung“. Lepo seveda ni bilo, da je c. kr. profesor, ki ga plačujemo tudi Slovani, pozival Nemce, da naj ne stiskajo več pesti v žepu, ampak jih dvignejo proti Slovanom. Hvalevredno tudi ni bilo pačenje resnice, češ, da hočemo Slovani Nemce povsod izriniti, ko je vendar narobe resnica. Na Koroškem odrivajo Slovence iz vseh boljših služb, in nemški c. kr. državni uradniki so ustanovili celo društvo, kojega namen je, izriniti Slovence iz državnih služb in jih nadomestiti z nemškimi na celi črti. Zakaj tega ni povedal gospod zgodovinar Angerer? Hudoval se je verski odpadnik Angerer, bivši gojenec „Marijanišča“, zelo hudo nad Rimom in nemškimi klerikalci, češ, da so ti največja nevarnost za nemštvo. Zameril je tudi hudo socialnim demokratom, ker ne piskajo vedno in povsod v nemškonalni rog tako, kakor želi vsenemški c. kr. profesor Angerer. Soc.-demokratskega poslanca Eichla je že obsodil, ker je Eichl glasoval v deželnem zboru proti tistemu „duhovitemu“ predlogu zoper slovenske tablice v brzovlakih. S tem pa je bilo zborovanje tudi končano.

Slovensko kršč. socialno delavsko društvo v Celovcu je priredilo celovskim in okoliškim Slovencem zopet prav veselo zabavo v korist „Delavskemu domu“ v Podljudelju. Fantje in dekleta so uprizorili žaloigro „Mlinar in njegova hči“. Vsebinska je zelo resna. Igrali so v občē, kolikor se sploh more zahtevati od preprostega delavca in služkinje, zelo dobro. Vsi igralci in igralke so bili na svojem mestu. Zlasti Marica, Konrad in Črnot, glavne osebe v žaloigri, so imeli priložnost pokazati svojo izvežbanost, ki so si jo prisvojili na našem skromnem diletantskem odru. Marica je igrala tako fino, kakor sploh vedno, kadar nastopa. Črnot se je v ulogo starega skopuha prav dobro uglasil. O Konradu moramo svojo že enkrat izrečeno sodbo ponoviti: Gospod L. ima zelo dober talent in se bo iz njega počasi razvil izboren igralec. Občinstva je bilo tudi to pot mnogo. Dvorana „Rokodelskega doma“ je bila še premajhna. Moški zbor je od zadnjega nastopa lepo napredoval. Zlasti bariton g. Matičiča je zelo ugajal. Izvemši dva gospoda so pevci sami delavci. Bog jih živi! Nekaterim celovskim gospodom se namreč zdi za malo, da bi prepevali skupaj z delavci. Zato je tudi narodnost nekaterih gospodov vredna piškavega

oreha. Delavski tamburaški zbor je sviral med različnimi dejanji prav marljivo in žel za to obilo pohvale. Konec igre je bil pred tričetrt na enajsto uro in bi bili nekateri udeležniki iz Roža lahko ostali do konca igre. Sploh smo prejeli od mero-dajne strani zagotovilo, da se bo odslej vodstvo gledališnega odseka na zunanje goste pri izbiri iger oziralo in bo predolge igrakaze po potrebi tudi krajšalo. Slišimo, da priredi delavsko društvo tudi „Miklavžev večer“ z zelo zanimivim programom. Na svidenje tedaj v slovenski centrali!

Uršelski semenj zadnji pondeljek vsled dežja ni bil tako dobro obiskan kakor po navadi. Prodajalcev je bilo dovolj, premalo pa kupcev. Kranjski prodajalci so vključili sklepu mestnih očetov lanskega leta vendar še postavili svoje šotore. Zmagala je zdrava pamet občinstva, kar smo že lani povedali mestnim očetom. Sploh bi storili mestni očetje prav, ako bi se malo bolj ozirali na naše izborne nasvete. Ko bi nas bili na pr. ubogali, ko smo jim tako gorko odsvetovali, naj ne silijo na dan s tožbo proti g. dekanu Angererju, gospodoma kaplanoma in cerkveniku pri mestni župniji zaradi razobešanja zastav raz cerkveni stolp, bi si bili vsaj prihranili veliko blamažo, ki smo jo napovedali; tudi bi bili v mestni blagajni še sedaj kronice, ki so zdrknile v žep gospoda dr. Brejca, ki je v tožbi mestne očete popolnoma podejal. To je bila po Celovcu zabava, ko so morali gospodje, ki tega „sloven-hecarja“ dr. Brejca kar videti ne morejo, odštevati mu nekaj sto kronic.

„Krah“ v nemški občini. Poročali smo že, da je napravil župan nemškonalne občine Lipa na Zgor. Koroškem krdo. V občinski blagajni je 3790 K primanjkljaja. Ta denar bo šel bržkone po vodi, ker znašajo dolgovi župana Andreja Schneiderja trikrat toliko, kakor je vredno vse njegovo premoženje. V najkrajšem času smo doživeli tri „krahe“ pri občinah, v katerih so gospodarili nemški nacionalci. „Stajerc“, alo!

Krščanska sapa celovških gospodov. Odkar sedi na županskem stolčku v Celovcu vitez dr. pl. Metnitz, najboljši kristjan, kakor se je sam imenoval nekoč na nekem shodu, je zavela po Celovcu čisto druga krščanska sapa. Pod Neunerjevimi županovanjem in prej so blagoslovili vse nove mestne šole, pod Metnitzovim pa še niso blagoslovili nove mestne šole pod Križno goro, znane po imenu: šola „Wild-West“. Menimo, da šoli blagoslov ne bo prav nič škodoval.

Kdo izdaja uradne tajnosti pri c. kr. ravnateljstvu državnih železnic v Beljaku? Na novem postajališču „Podgora“ na progī Svetnavas-Borovlje so hoteli socialdemokratski nemškutarji v Podljudelju odpraviti dvojezične napise in jih nadomestiti s samonemškimi. Občinski odbor podljudeljske občine je napravil na ravnateljstvo c. kr. državnih železnic v Beljaku tozadevno prošnjo. Naše politično društvo je seveda na prošnjo podljudeljskih slovenskih prebivalcev proti odstranitvi dvojezičnih napisov že v naprej protestiralo. Nihče pa za to ni vedel, nego ravnateljstvo državnih železnic v Beljaku, ki je že izreklo končno besedo, češ, da ostane vse pri starem. Sedaj pa poročajo „Freie Stimmen“ o tem koraku političnega društva. V poročilu je tudi debela laž, češ, da je v vlogi političnega društva lažniva trditve, da leži postajališče v slovenski občini Slov. Plajberg. Vloga političnega društva le trdi, da je slovenska občina Slov. Plajberg na postajališču „Podgora“ interesirana. Vprašamo, kdo je izdal uradno tajnost in se je pri tem še posluževal laži, da bi dosegel svoj namen? Nihče drug ni vedel za vlogo političnega društva, vse manj pa je mogel vedeti kdo drug za nje vsebino, nego edino le uradništvo pri ravnateljstvu c. kr. državnih železnic v Beljaku. Zahtevamo najodločneje zadostila! Zadeva se mora preiskati in dotičnega uradnika kaznovati. Ta slučaj je tipična ilustracija vladajočih razmer pri naših c. kr. uradih. Kako naj bodo taki uradniki Slovencem pravični? Zato se tudi nič ne čudimo, da nam prihajajo neprenehoma tožbe ravno proti železničnim uradnikom. Če sedijo že v ravnateljstvu tako narodno zagrizeni uradniki, kako naj bi bili drugačni uradniki po raznih postajah na Slovenskem?

Kmetjsko društvo za Podljudelj in okolico priredi v nedeljo, dne 31. t. m., javen shod v „Delavskem domu“ v Podljudelju, ob 3. uri popoldne. Poročevalca prideta iz Maribora in iz Celovca.

Glasovi o vseslovenskem shodu. Večji in resni slovenski listi v Avstriji so objavili o usta-

novnem shodu V. L. S. daljša, simpatična poročila. Le liberalni slovenski listi so objavili o shodu prave potvare. „Narod“ je objavil celo kopo medklicev, ki jih na shodu živa duša ni slišala in jih je delal morda samo tiho sam pri sebi poročevalc „Slov. Naroda“. Celjski „Narodni Dnevnik“, ki kaj rad udari tudi po našem „Miru“ in priporoča svojega brata „Korošca“ in se v družbi s „Stajercem“ zavzema za Prevaljskega Pristova, je poročal o veličastnem shodu v Ljubljani sledeče: „Kričalo se je, pelo, godlo, trosilo cvetlice prav kakor na ljudski slavnosti in ne na političnem shodu“. Godli so res, pa ne na političnem shodu, ampak zvečer na ljudski veselici. „Freie Stimmen“ so seveda to poročilo takoj pograbile in poročale: „Es sei geschrien, gejoht, gezecht und getanzt worden, es sei zugegangen wie auf einem Kirchtag“. Veseli nas, da je bilo na shodu zastopanih tako lepo število koroških udeležnikov. Na lastne oči so se to pot lahko prepričali. Koliko so vredna poročila slovenskih in nemških bratskih listov. „Agrar Tagblatt“ poroča o vseslovenskem shodu zelo laskavo, med drugim sledeče: Tisti, ki Radiču očitajo kdosi gavedi kakšne namene, se zelo motijo. Čudno bi bilo, da bi voditelj kmečke stranke ne prišel na zborovanje, na katerem so bile štiri petine kmetov. Sicer pa, ali je to kaj tako izrednega, da prihaja hrvatski politik v Ljubljano se na svoje oči prepričat, kako se politično organizira slovensko ljudstvo? In zakaj je slovensko ljudstvo napravilo Radiču in njegovim kmetom tako navdušene ovacije? Ker Slovenci dobro vedo, da se slovenski in hrvatski narod ne bosta mogla prej združiti, predno se ne združita slovenski in hrvatski kmet. Demokratična Slovenija je podala roko demokratični Hrvatski, kakršna je danes le v taboru Radičevem. Ni se sklenila nobena pogodba in ne S. L. S., ne hrvatska si nista druga drugi posegli v program ali kaj popustili od svojih načel; te domneve so puste izmišljotine nasprotnega časništva.

Nove orgle v Šmihelu pri Pliberku je izdelal in postavil g. Janez Kuher, orglarski mojster v Zakamnu pri Vetrinju. Že zunanja oblika v gotičnem slogu z lepo in bogato, slogu primerno pozlačeno rezbarijo naredi na gledalca dober vtis. Lepši pa kot zunanja oblika je notranjščina, to je glas. Sicer imajo samo 14 pojočih spremenov v dveh igralnikih in pedalu, dva pomožna spremena in šest zbiralnikov. Sledeči spremeni so v prvem igralniku: principal 8', gamba 8', gedekt 8', salicional 8', gemshorn 4', oktava 4', kornet 2²/₃; čtveterovrsten drugi igralnik ima sledeče spremene: geigenprincipal 8', dunajska flavta 8', violine, aeoline 8', flavta harmonique 4', v pedalu subbas 16' čelo 8'. To so pojoči spremeni, pomožna spremena: pedalni sklep k prvem igralniku in pedalni sklep k drugem igralniku, šest zbiralnikov nad pedalom z nogami za pritiskati, od leve na desno drugi za prvi igralnik m.f., tretji f.; četrti za drugi igralnik m.f., peti f. Šesti pa v trenutku odpre vse spremene v obeh igralnikih in posamna igralnika zveže, da pojo vsi spremeni v celih orglah, prvi pa zopet, če ga z ного pritisne, razdruži vse in zapre ter pojo samo isti spremeni, katere ima odprte. Tako so orglavcu na razpolago vsi pripomočki, kar se jih pri sedanjih orglah izdeluje. Mojster, g. Janez Kuher, je s temi orglami zopet dokazal, da razume svoje delo in se sme po pravici prištevati boljšim mojstrom! Posamezni spremeni so dobro zadeti, tako da zadovoljujejo vsakega strokovnjaka. Dne 6. t. m. so bile orgle preizkušene po gospodu Ožbetu Gattererju iz Celovca v navzočnosti milostljivega g. prošta iz Dobrlevasi, g. župnika Fr. Premru iz Možice, g. Jan. Arnuša iz Podljudelja, domačega g. župnika Jos. Vintarja, g. kaplana Iv. Hornböka iz Pliberka, g. Iv. Dolinarja, provizorja v Šmarjeti in g. kaplana Jurija Rožmana ter šestih orglavcev. Gosp. Gatterer je igral umetne in težke skladbe. Tudi drugi gospodje orglavci so pokazali, da so veščaki v glasbi in harmoniji. Ti so gospodje: Jurij Rašer iz Vetrinje, Albin Prek iz Borovelj, Jos. Juran iz Sel. Čestitamo Šmihelčanom k tako izvrstnim orglam. Bog daj, da bi mnogo let povisevale božjo čast in povzdigovale vernih Šmihelčanov molitev in srca k Bogu še čez sto let!

Grabštanj. (Lep uradnik.) Odkar je nastavljen na tukajšnji železniški postaji uradnik Höbling, imajo stranke vedno sitnosti. Kmetški sin je šel po blago za neko stranko, katera se je bila na „aviso“ slovensko podpisala. Zgoraj omenjeni uradnik se prav po maniri nemških uradnikov izrazi: „Sagen's dem Herrn Pfarrer, dass

Zagrebska tovarna, tvrčke Henrik Francka sinov,
izdeluje svoje proizvode izključno le iz najboljših sirovin.
V Vaš prid bode, bodete li pri nakupovanju dajali prednost temu izvrstnemu proizvodu pravemu :Franckovem: kavnem pridu z mlinčkom,
iz zagrebske tovarne.

v vsakem oziru novodobno urejena,



Tovarniška znamka.

er sich ein andersmal deutsch unterschreibt, sonst werden wir ihn beim Krawatel packen" ! Kdo napada? Dalje pač ne more več segati zagriženost železniških uradnikov. Gospod Hölbling, ali bomo mogoče vas hodili vprašati, kako naj se podpisujemo? Radovedni smo, kaj bo ukrenilo v tej zadevi slavno ravnateljstvo, kateremu se je ob enem poslala pritožba.

Sinčaves. (Se mu lahko vstreže.) Klecarjevemu gostilničarju so nemškutarski komiji in hajlovci ljubši, kot naši pošteni fantje. Slovenski gostje mu mrzijo, posebno se rad razsaja nad škocijanskim gospodom župnikom, ki mu je vsled tega, ker nekemu gospodu profesorju iz Dunaja v počitnicah ni dovolil ob nedeljah maševati na Žirovnici, baje napravil veliko škodo. So pa rekli naši ljudje: Klecar, če ti mrzijo slovenski ljudje, ti gotovo mrzijo tudi slovenske kronce in se bomo prav lahko izognili tvoje gostilne!

Dobrlavas. (Izzivanje.) Otroci našega učitelja Kobererja znajo pa res imenitno izzivati. Pozdravljajo namreč nas zavedne Slovence z besedami „Heil und Sieg“. Tako torej! Lepa manira! Naj bi gosp. učitelj raje učil svoje otroke lepšega obnašanja, namesto da se huduje nad „Mirom“, če mu ta pove kako bridko resnico!

Kamen. (Smrtna kosa.) Pred kratkim smo tukaj ob veliki udeležbi ljudstva pokopali Matijo Kuharja pd. Šoštarja v Kamenski gori. Rajni je bil v resnici zlata duša, spoštovan od vseh, vedno zvest pristaš krščanske slovenske stranke. N. p. v. m.!

Prevalje. (Pobožne duše.) Modri ljudje vidijo samo, da trava raste, a modrejši to tudi slišijo, posebno če so na več „štakov“. Toda taki slišijo še več! Slišijo celo, kako „novi kaplanček“ pridiguje pri Sv. Lenartu na daljavo devet kilometrov. Nisem še bil sicer nikoli v svojem življenju tam, a veseli me, da tako pobožni ljudje zahajajo tudi tedaj in tja k božji službi — kjer je ni. Ušes na devet kilometrov tukaj še nisem videl, akoravno so nekatera precej dolga, morda jih pa shranjuje ljubi „štajerc“ in jih našim junakom posojuje, ko gredo na „farški“ lov. Brezdvojnno je vaš posluš jakozvit, čestitamo! Res greh, da vas tako malo vpoštevamo! Da se vi, ki imate po „štajercem“ poročilu pet goldinarjev za „šampus“, norčujete iz duhovnikov, to vam verjamem, to ve vsa župnija in zategadelj se mi je zdelo nepotrebnno, to še posebej poudarjati. Če pa le hočejo posebnega oklica: Habeant sibi! Saj razumejo menda, vsaj nekateri, tudi latinsko. Kar se pa tiče stavka, ki ga vi navajate v „štajercu“, vprašajte poštene ljudi, kako je bil izgovorjen in komu je bil namenjen, ne zavijajte pa besed, ki ste jih hoteli slišati pri Sv. Lenartu, obiskovalci službe božje pa čisto drugod, kakor da bi jaz zasmehoval nologo pošteno ljudstvo kakor vi, ki imate pet goldinarjev za „šampus“. Če vas pa stvar že res tako mika, dobiti isto pridigo še pisano pri „vzvišenem, domišljavem, nemirovitem in nespravljivem kaplančku“.

Zahomec. (Nepričakovana smrt.) Dne 15. t. m. smo spremili k zadnjemu počitku Vafnovoga Franca, katerega so v krsti pripeljali iz Solnograda. Rajni je bil sin kmetov starišev, izučil se je pivovarstva ter delal v pivovarni, dokler ni prišel čas, obleči vojaško suknjo. Ko je svojo triletno dobo doslužil, je vstopil v Solnogradu za pomožnega uradnika pri deželnem odboru. Dne 13. t. m. pride v uradno sobo, pozdravi svojega tovariša ter se zgrudi na tla in obleži mrtev v svojem 33. letu. Kakor se nam piše iz Solnograda, ga je imel ravno isti dan imenovati deželni odbor solnograški deželni revizorjem kot stalnega uradnika. Kako priljubljen je bil pri svojih predstojnikih in tovariših, pričali so prekrasni veenci, s katerimi so prevlekli krsto, in sožalna pisma, katere je prejela njegova rodbina.

Dobrlavas. (Smrt na plesišču.) Dne 17. t. m. smo obhajali tukaj cerkveni semenj. Pri Čičmanu so bili običajni godci. Zvečer okoli 7. ure se je zgodila grozna nesreča. Kmečki sin iz Priblevasi je na oknu na plesišču slonel, izgubil ravnotežje in padel okoli štiri metre globoko na tla, obležal nezavesten in je drugi dan zjutraj ob 5. uri umrl. Grozno zakrknjeno srce morajo imeti nekateri ljudje. Spodaj so ga položili na oder, zgoraj pa brez vsakega čuta hrupno rajali.

Bistrica v Rožu. (Nemški berač.) Minoli teden je beračil tukaj od hiše do hiše neki nemški strojevodja iz Hannovera. Vsa nemščina mu ni nič pomagala. Prijeli so ga orožniki.

Slov. Plajberg. (C. kr. deželna vlada koroška) je dala nabit po občinah oklice, s katerimi se poziva koroško ljudstvo, naj nabira milodarov za po povodnji poškodovane koroške prebivalce. Kaj takega je gotovo hvalevredno v enakih slučajih, a da se naše ljudstvo v slovenskem delu Koroške in to v čisto slovenskih ob-

činah ob takih prilikah od strani vlade niti v toliko ne upošteva, da bi podobne oklice dala med nas tudi v slovenskem jeziku, je gotovo zelo žalostno in žaljivo za vsakega Slovenca.

Slov. Plajberg. (Naš šolski svet in vodstvo.) Odkar imamo šolskega vodjo v osebi P. W. pri nas, se občani, oziroma stariši, ki imajo otroke za šolo, vedno pritožujejo radi pogostih kazni vsled šolskih zamud. Zadnji čas pred počitnicami pa so kar trije mali posestniki na enkrat bili obsojeni vsak po dve kroni. In zakaj? Vsak od teh treh trdi, da mu je po nedolžnem naložena kazen in da lahko dokažejo, da so jim otroci vsled bolezni morali ostati iz šole. A šolsko vodstvo seveda ni imelo toliko časa, da bi stvar natanko dognalo, so li omenjeni otroci res radi bolezni ali iz ničevnih vzrokov izostali. Prvi in drugi od teh sta morala globo plačati, a tretji se je pritožil. Upamo, da rekurz tudi pride na pristojno mesto. Kar kaznovati dati ubogo ljudstvo! Toda izjavljamo: Pride čas, da se tudi mi naveličamo molčati in da bo vam, ki ste bili nedavno še tako navdušeni Slovenec in še zdaj s to trditvijo skušate gotove ljudi slepiti — kar seveda sami ne verjamate — in ker se kot uskok iz naše v nemškutarsko stranko mislite tako obvarovanega, zelo neljubo, ako spregovorimo in razžokamo več ali manj zanimive reči, kakor na primer: „Šolski pouk in zvezan srnjak“.

Strugarje pri Plajbergu. Pri nas dobimo baje svojo eskurendo-šolo. V Strugarjah je skupaj sedem posestnikov, ki bi v tem slučaju morali vzdrževati to šolo. Za šolo imata otroke izmed nas dva posestnika. Veliko število, ne? Koliko razredov bo šola imela, še ne vemo — gospod plajberški učitelj nam bodo še le blagovolili povedati. Poučevali bodo na naši šoli baje prej imenovani gospod. To sklepamo iz tega, ker jim toliko leži na tem, da bi mi dobili svojo šolo. Dragga bi ta naša šola ne bila. Učitelj bi bil plačan od dežele, a kar je drugo, vzdrževanje poslopja in vse potrebno, bi nas stalo samo okrog 100, reci: sto odstotkov ali še malo črez, na leto. To za nas, ki imamo vsega dovolj in ki nam našo živino vzdržujejo v pašnikih bistriški „foršnarji“, nikakor ni veliko; a gospod plajberški učitelj bi vsak teden enkrat ali dvakrat, namesto da bi šli v Borovlje, vzeli puško na ramo in prišli k nam podučevat in grede, ker so navdušen in nikakor ne slab lovec, kaj „poknili“ — če bi se slučajno kaj kam zapletlo in ne moglo — uteči. Toda to sem še pozabil dostaviti, da so nam šolske prostore tudi že omenjeni gospod oskrbeli, in da bode cela naša „vas“ izvedela, kam ima otroke pošiljati v šolo, še rečem, da bo šola pri pd. Nejkcu pri Strugarjah.

Borovlje. (Državni pravdnik) je menda samo za Slovence v Celovcu. Če bi pisali mi na primer zoper Nemce in nemške trgovce, bi nas gotovo zaplenili. „Fr. St.“ pa čisto mirno kličejo svoje citateljce na bojkot zoper tvrdko Peter Wernig. Iz celega dopisa, ki, mimogrede povedano, ni nič drugega kot strah pred konkurenco, diha le jeza in zavist, ker so se Slovenci tako močno ukoreninili v Borovljah. Četudi vi želite, da bi tvrdka „mit Mühe fortwurstlala“, vam vendar lahko tukaj na uho pošepčemo, da Wernig nikjer ne dobiva subvencij, da raste in procvita in da družbi Wernig še nikdar ni trebalo v soboto pred plačilom bežati od doma in delavcev brez zaslužka pošiljati domov, kakor to večkrat pri drugih doživimo v Borovljah.

Borovlje. (Südmarka na delu.) Kako se pri nas vzdržuje nemštvo, ki bi že davno šlo v krtovo deželo, če ga nebi „Südmarka“ držala po koncu, imamo zopet nov zgled v nakupu „pošte“ ali Gregoričeve hiše v Borovljah. Kako Ogrisi hiše kupuje, že vrabci čivkajo na strehah. Še lepši zgled pa najdemo v velikem „Nemcu“ Ovčarju, ki je splošno znan v okolici pod imenom „Ovčarjev publi“. Nikdar ga še ni videl kdo delati, edino „heil“ zna glasno vpiti kakor na pr. Damkov Folti, ki je zadnjič bil pri birmi, zato pa mu je zdaj hvaležno nemštvo pomagalo do hiše. On nima ničesar kakor precej lepe dolge brke, ki pa so tudi med brati veliko manj vredne kakor ena hiša. Da pa le more kupiti hišo, mu niso vzeli brk, ampak prijatelji kakor dr. Maurer, Kometer, Ogrisi, Max, Kastner, Machart, Riger, Strein, oče Ovčar so se podpisali za 30.000 K, neka posojilnica v Celovcu pa na hišo posodi 64.000 K, „Südmarka“ pa obresti plačuje in hiša je kupljena. Mi tega ne moremo zabraniti, edino kar še lahko storimo je, da mu voščimo kot novemu „posestniku“ in „bürgerju“ veliko srečo in bogato nevesto, pa bo že šlo.

Medgorje. (Blagoslovljenje križa.) Dne 17. t. m. je bilo v Habru blagoslovljenje novega zidanega križa. Postavil ga je cerkveni ključar Jožef Kordež pd. Habrnik v Habru. Slikal ga je gosp. Reistinger iz Celovca. Lep kras za župnijo Medgorje!

Borovlje. Ustanovni občni zbor slovenskega lovskega društva „Artemis“ se vrši v nedeljo, 31. oktobra, ob 3. uri popoldne, na Dolih pri „Neuwirtu“. Po občnem zboru bo domača veselica, pri kateri sodeluje tamburaško društvo „Strel“ in pevski zbor iz Borovelj. Vsak Slovenec dobro došel!

Gospodarske stvari.

Vojaška uprava kupi za Gradec 1500 q ovsca, za Maribor 700 q pšenice, 1200 q rži in 1700 q ovsca, za Celje 100 q ovsca, za Celovec 800 q rži in 1500 q ovsca, za Beljak 300 q rži in 2100 q ovsca, za Ljubljano 1800 q ovsca, za Gorico 2000 q ovsca, za Trst 400 q ovsca, za Pulj 500 q ovsca. Tozadevna zavarovalna obravnava se vrši 8. novembra t. l. pri c. in kr. intendanci 3. kora v Gradcu. Kolekovane ponudbe morajo dospeti vsaj do 9. ure predpoldne. Natančnejše pogoje se izve lahko pri intendanci 3. kora in pri vojaških oskrbovališčih v Gradcu, Mariboru, Celovcu, Ljubljani, Gorici, Trstu in Pulju.

Stara rž in stara pšenica kot semensko žito. Sejati staro rž, ni priporočati, ker je potrata, izvzemši, če bi ne bilo pri roki mladega rženega semena. Kalivna moč rženega zrna traja le kratko, tako da že v drugem letu nekatera ržena zrna ne izcimijo in tako služijo zemlji le kot gnojilo. Pač pa ostane pšenica kaliva tudi več let, celo po treh ali štirih letih, ako je dobro dozorela in je bila dobro ohranjena.

Društveno gibanje.

Izobraževalno kmetoško društvo „Trdnjava“ na Djekšah vabi na shod v nedeljo, dne 7. novembra, ob 3. uri popoldne.

Priporočujemo našim družinam
Kolinsko cikorijo.

Politične vesti.

Priklopljenje Bosne in Hercegovine k Avstriji je nenasiljivo laško zavezništvo še bolj odtujilo naši državi in jo tesneje navezalo na Rusijo, s kojo je že lani ljubimkovala. Saj ni bilo prikrito, da se je Italija pripravljala na vojno zoper Avstrijo, boječ se za svoj upliv na Balkanu. Svet se je radovedno spogledaval, kako da si upajo Srbi proti Avstriji tako očito rogoviliti. Zdi se, da sta botrnila Rusija in Italija. Strašen potres v Mesini in južni Italiji je pa prekrižal laškim ministrom račune. Te dni je prijateljstvo Italije do Rusije dobilo vkljub trozvezi obliko bojne zveze proti Avstriji. Ruski car je obiskal laškega v Racconigi in se je, rekli bi, demonstrativno ognil Avstrije. Po dolgotrajnih pogovorih je kralj Viktor Emanuel napil carju Nikolaju, da pomeni carjev obisk „utrdjenje odkritega prijateljstva in sporazumljenja smotrov, ki vežejo obe vladarski hiši, obe vladi in državi“. Isto z drugimi besedami je povedal ruski car. To so bojni kliči proti Avstriji v najnedolžnejši obliki. Italija se čuti že močno dovolj, da vrže kmalu krinko raz obraz. Njena politika na Balkanu je bila smotrena in dosledna, dočim je bila politika naših ministrov za zunanje zadeve na jugu v pravem pomenu besede „nemška“ in zato tako slaba, da si slabše misliti ni mogoče. Avstrijska politika je na jugu na celi črti od Trsta do Soluna podpirala vedno laški element proti jugoslovanskemu. Laška vlada je od svoje strani seveda tudi storila, kolikor je bilo mogoče, in tako si je naša ljuba Avstrija z „najmodrejšo“ politiko na svetu naredila Jugoslovane izven naše države za svoje najljutejše nasprotnike, Lahom pa je lepo postlala. Stojimo pred najresnejšimi dogodki. V trenutku, ko sta si napivala Lah in Rus, je delal bolgarski kralj Ferdinand s srbskim princem Aleksandrom ture po gorah kopavniških, seveda ne v osebno zabavo. Da je razmerje Črne gore do Italije in Rusije najprisrčnejše, je tudi znano. Če Avstrijeci na prihodnje dogodke ne bomo dovolj pripravljeni, bodo zato odgovorni Nemci, stari največji škodljivci avstrijske zunanje politike, ker se še vedno nočejo sprijazniti z enakopravnostjo Slovanov in tako povzročajo vse notranje homatije v Avstriji.

Državni zbor.

Državni zbor je bil 20. t. m. otvorjen brez večjega hrupa, kakor so ga pričakovali Nemci. Demonstrirali so proti Bienerthu le češki radikalci. Za zborničnega predsednika je bil izvoljen zopet dr. Pattai, za podpredsednika od Jugoslovancev poslanec Pogačnik. „Slov. Jednota“ je vlo-

žila 14 nujnih predlogov, med njimi je nujni predlog posl. Grafenauerja, da se naj vrši ljudsko štetje l. 1910. na podlagi materinega jezika. Finančni minister Bilinski je predložil za l. 1910. proračun, ki izkazuje primanjkljaj 42.042.736 K. „Slov. Jednota“ ostane nasproti sedanji vladi v najhujši opoziciji in je njena deviza: Proč z Binerthovo vlado! Binerthu dela veliko preglavic sam nemški minister krajan dr. Schreiner, ki čuti, da bo moral iti, pa se brani z vsemi štirimi in si naročuje od somišljenikov brzajavke, ki zahtevajo, da mora Schreiner ostati.

Cerkvene vesti.

Volitev prednice. V celovškem konventu častitih sester elizabetink je bila 23. t. m. zopet izvoljena na tri leta dosedanja prednica m. Pulherija Wilhelmer.

Nastavljeni so: Kot provizor v Obermühlbachu o. Alfonz Krenmayr O. S. B. Oliv., kot provizor v Malnici č. g. Franc Gritschacher, kot provizor v Melvičah č. g. Urh Hafner, ki je bil vsled bolehnosti začasno na dopustu.

Kaj je novega po svetu.

Izdajaleci. Na Dunaju so se sprijeli socialni demokratje in nemškonacionalci. Nemški nacionalci so klicali: „Še živi cesar Viljem!“ — „Slava Hohenzollerjem!“ V Zagrebu so obsodili nekaj Srbov, ker so baje škilili čez mejo na Srbsko, dunajskim izdajalcem pa se gotovo ne bo skrivil niti las.

Upoštevajte pri nakupu mila trojno: Dobrino, ceno in težo kosa. Najdražje milo nikakor ni vedno najboljše: posebno inozemsko milo za pranje, ki se vsled visoke celine dokaj podraži, se ponuja domačim odjemalcem za previsoko ceno, ki nikakor ni upravičena. Gotovo pa je resničen in vedno veljavni izrek, da je najceneje milo v resnici najdražje, ker se z njim slabo snaži in vsled škodljivih primeskov površje se perilo uničuje.

Listnica uredništva.

Cenjene dopisnike prosimo, da nam pošiljajo dopise vsaj do srede, ker se moremo v četrtak ozirati le na najnujnejše zadeve in ne moremo opuščati političnega pregleda zaradi par daljših dopisov.

Opr. št. A. 174,9
9

Prostovoljna sodnijska dražba posestva.

Pri **c. kr. okrojnem sodišču v Dobrli vasi** se na prošnjo dedičev po Janezu Terlep v Kamenu prodajo na javni dražbi k njegovemu zapuščini spadajoče premičnine, in sicer hišna in gospodarska orodja, kakor tudi

Novakovo posestvo v Kamenu,

vl. št. 1, kat. občina Kamen. Posestvo meri 9 ha 18 a in 48 m² in znaša čisti dobiček 112 kron 70 vinarjev.

Posestvo se bo za 6000 kron izklicalo in premičnine za cenilno ceno v cenilnem zapisniku 20. septembra 1909 oprav. št. A 174/9.

2

Jamščina znaša za posestvo 600 kron.

Zdražitelj more prevzeti tabularne terjatve na račun najvišjega ponudka in prebitke v 14 dneh po dnevu domika pri tukajšnjem sodišču vplačati.

Premičnine se bodo le za cenilno vrednost ali nad njo proti takojšnjemu plačilu oddale.

Dražba se vrši

9. novembra 1909, od 10. do 12. ure dopoldne na licu mesta v Kamenu.

Ponudbe pod izklicno ceno se ne bodo sprejemale.

Na posestvu zavarovanim upnikom se njihove zastavne pravice pridržavajo ne glede na prodajno ceno.

Pogoji se lahko vpogledajo pri tukajšnji sodniji.

C. kr. okrajno sodišče Dobrivas, odd. I., dne 23. oktobra 1909.

Higersperger l. r.

Od vis. c. kr. dež. oblastva konces. zasebne

KAISER-jeve glashbene šole

Dunaj, VII., VIII. in XI. okraj. — 36. šolsko leto.

Učilišča za vse panoge glasbe, včevši opero in operete (glasovir, petje, orgle, vse orkestralne instrumente in teoretične stroke). Tečaj za državno izkušnjo (v šolskem l. 1908/9 je bilo aprobiranih 29 kandidatov zavoda, skupno doslej 234.) Tečaj za kapelnike (kandidati imajo priliko tedensko se vaditi v dirigiranju orkestra in pevskih zborov); po absolviranju se skrbno za namestitvev. Specialni tečaj za učitelje glasovirja, početniški tečaj (julij—september); oddelek za pismeni in teoretični pouk. Vsakoletni obisk 350 učencev iz tu- in inozemlja. Prvovrstne učne moči. Prospekti in pojasnila zastojnig potom zavodove pisarne: VII/1. Zieglergasse 29. Int. telefon 609/VI. Zunanjim pojasnila o oskrbi v zaupanja vrednih rodbinah.

Mag. pharm. E. Koželj
vljudno naznanja sl. občinstvu

Otvoritev lekarne na Jesenicah

na Gorenjskem.

Po Najvišjem povelju Nj. c. in k. Ap. Veličanstva.

XXVII. c. k. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta **denarna loterija**, edina v Avstriji postavno dovoljena, ima 18.386 dobitkov v gotovini v skupni vrednosti 514.800 kron.

Glavni dobiček iznaša

200.000 kron

v gotovini.

Zrebanje se vrši nepreklicno dne 16. decembra 1909.

= Ena srečka stane 4 krone. =

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamtsstraße 7, v loterijskih kolektorah, tobačnih trafikah, davčnih, poštnih, brzajavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd. Načrti zrebanja za kupce srečk brezplačno. — Srečke se pošiljajo poštine prosto.

Od c. k. ravnateljstva loterijskih dohodkov (oddelek za državne loterije).

Tržne cene v Celovcu

25. vinotoka 1909 po uradnem razglasu:

B l a g o	100 kg		80 litrov (biren)	
	od	do	K	v
Pšenica	—	—	—	—
Rž	19	50	20	25
Ječmen	—	—	—	—
Ajda	17	—	19	60
Oves	16	50	17	—
Proso	—	—	—	—
Pšeno	—	—	28	—
Turščica	—	—	—	—
Leča	—	—	—	—
Fižola rdeča	—	—	—	—
Repica (krompir)	—	—	4	88
Deteljno seme	—	—	—	2
Seno, sladko	—	—	—	—
" kisl	—	—	—	—
Slama	—	—	—	—
Zelnate glave po 100 kosov	6	—	—	—
Repa, ena vreča	—	—	—	—
Mleko, 1 liter	—	24	—	26
Smetana, 1 "	—	60	1	20
Maslo (goveje) . . . 1 kg	2	60	2	80
Surovo maslo (putar), 1 "	2	60	3	20
Slanina (špeh), povoj, 1 "	2	20	2	40
" surova, 1 "	1	70	1	80
Svinjska mast . . . 1 "	1	80	1	90
Jajca, 1 par	—	—	—	20
Piščeta, 1 "	2	—	2	40
Race	3	—	4	—
Kopuni, 1 "	—	—	—	—
30 cm drva, trda, 1 m ³ .	3	20	3	60
30 " " mehka, 1 " . . .	2	80	3	20

Živina	Počrez	100 kilogramov		Prignalo	Prodalo
		žive vage	zaklana		
	od do	od do	od do		
Konji	270	—	—	—	—
Biki	140	—	—	1	1
Voli, pitani	456	500	80	82	166
" za vožnjo	432	480	—	—	123
Junci	140	850	—	—	56
Krave	140	482	—	—	226
Telice	180	210	62	66	—
Svinje, pitane	—	—	—	—	—
Praseta, plemena	18	76	—	—	340
Ovce	—	—	—	—	210

Lovske puške



vseh sestav, priznano delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporočla

Prva borovska orožnotovarniška družba

Peter Wernig,

družba z omejeno zavezo v Borovljah, Koroško.

Ceniki brezplačno in poštine prosto.

Zahvala.

Podpisani Matija Singer pd. Hamič v Svetnivesi se zahvaljujem s tem

banki „Slaviji“ v Pragi

za prejetih 50 kron, katere sem prejel po zastopniku g. Matiju Prosekarju v Kotmarivesi za moje pri požaru v Svetnivesi dne 2. avg. t. l. nekoliko poškodovano poslopje.

Štejem si v častno dolžnost, da to domačo slovensko zavarovanje proti ognju najtopleje priporočam.

V Svetnivesi, dne 24. vinotoka 1909.

Matija Singer.

Vzgojišče za deklice

(Internat)

čč. šolskih sester v „Národní šoli“

družbe sv. Cirila in Metoda

v Velikovcu

se priporočla p. n. slovenskim staršem.

V hiši je štirirazredna ljudska šola; ozira se posebno na pouk v ženskih ročnih delih.

Šolsko leto se začne dne 4. novembra t. l. Plačila 24 kron mesečno.

Oglasila naj se blagovolijo poslati čč. šolskim sestram v Velikovcu na Koroškem.

Spričevalo.

Spodaj podpisani potrjujem sledeče: Gospod **Anton Arčan**, stavitelj umetnih mlinov in žag pri Sv. Jurju ob južni železnici, napravil mi je mojo žago z dvema gatroma, enim sekolarjem, z mlinom na dva para kamnov, mltilnico in slamo-reznicno itd. vse na vodno silo, vse po najnovjšem modernem sistemu; vsled tega sem mu toplo hvaležen za njegovo izborni delo in ga vsakomur v ti stroki toplo priporočam.

OKONINA, 15. kimavca 1907.

Ignac Zavoloušek,
veleposestnik v Okonini v Savinjski dolini.

Pozor! Slovensko podjetje! Pozor!

Slavnemu občinstvu se priporočla dne 11. febr. 1909 na novo otvorená velika manufakturna trgovina

Franc Souvan sin

v stari Souvanovi hiši na Mesnem trgu št. 22 v Ljubljani

Zastopniki - agentje

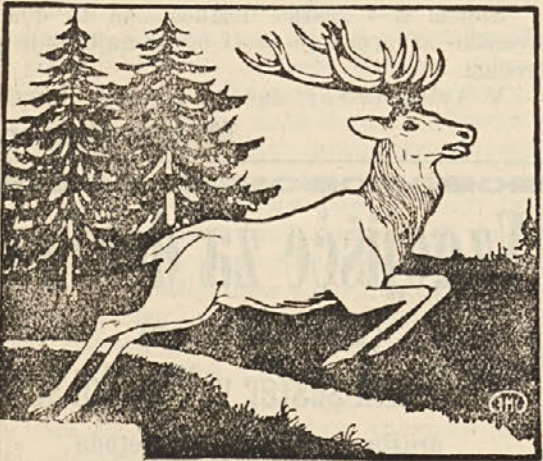
živalskih in gospodarskih strojev itd., ki želé izredno mesečno do 400 kron zaslužiti, naj pošljejo svoj naslov na „**Neue Fortuna**“, Budimpešta, V., Börse, Postfach 38.

Svarilo!

Schichtovo milo
je le pristno z imenom

Schicht

in znamko jelen



Slovenec Konrad Skaza

delavnica za vsa cerkvena dela
v St. Ulrich, Gröden (Tirolsko)

se najtopleje priporoča za vsa cerkvena dela. Velikanska zaloga sv. razpel. Novi zanimivi slovenski ceniki zastoj in franko. Postrežba solidna in hitra.



Lekarna pri Mariji Pomočnici v Vipavi, Kranjsko,

priporoča izkušena zdravila, katera pošilja po pošti:

Želodone kapljice, proti napenjanju, madronu, krču, vzbujajo slast do jedi, trepe želodec, 6 steklenic K 3-50.

Želodoni prašek proti slabemu prebavljanju in zgagi, 1 škatljica K 1-.

Prsni sirup in čaj proti kašlju, hripavosti in prsnem kataru K 1-90.

Mazilo proti trganju in revmatizmu 1 lonček K 1.

Tinkture proti kurjim očesom in bradavicam 1 steklenica — 70.

Mazilo proti goži in debelem vratu 1 lonček K 4-.

Razen teh zdravil priporoča tudi vsa druga izkušena zdravila.

Največja trgovina te stroke v Celovcu.

Modnega in manufakturnega, tu- in inozemskega blaga, vedno najnovejši izbor.

Zaloga je stalno v vrednosti 1/4 milijona kron. Za prodajanje na debelo oddajam blago trgovcem po tovarniških cenah.

Zaradi posebno velikega nakupa zimskega blaga bodem letos po zelo nizkih cenah prodajal, t. j. brez konkurence, ker se je tudi cena pri blagu znatno znižala.

Imam za ženine in neveste zmerom veliko zalogo in najlepše blago na razpolaganje.

Vsi uslužbenci govorijo slovenski.

Anton Renko, lastnik trgovine,
Celovec, vogel Kramarjeve ulice in Novi trg.

Loterijske številke 22. vinotoka 1909:

Trst 18 20 41 23 29
Linc 90 67 5 3 83

Rojaki, spominjajte se podljubelskega
„Delavskega doma“.

Janez Goleš v Celovcu

Paradeisergasse šte. 20.

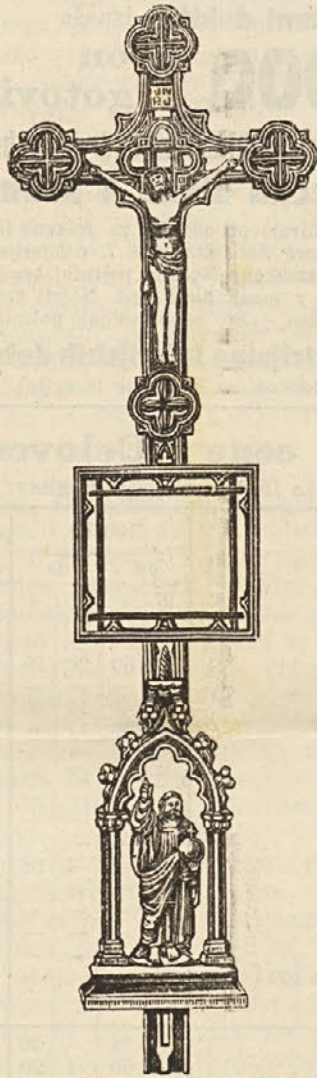
podobarska in pozlatarska delavnica za cerkvena dela

se vljudo priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v izdelovanje, prenovljenje in pozlačenje oltarjev, prižnic, božjih grobov, okvirjev, svetih podob in tabernakljev po predpisu.

Za fino in trajno delo prevzame popolno jamstvo.

Kos usaki konkurenci.

Priznana najcenejša slovenska tvrdka na Koroškem.



J. B. Hafner

trgovina z železom v Celovcu

„Pri zlati kosi“

zraven znane gostilne „Tiger“

priporoča raznovrstno kuhinjsko posodo (opravo), vlite in pločnate (plehnate) peči, štedilna ognjišča,

vlite kotlje, trpežno pozlačene nagrobne križe,

raznovrstne žage, pile,

najboljše stroje (mašine)

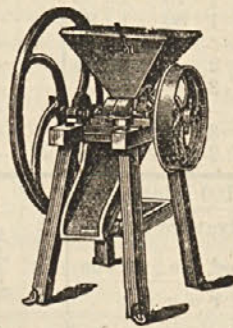
za rezanje mesa in

slanine (špeha), različna okovanja za vrata in

okna itd.

Vse po najnižjih cenah.

Skrbna in prijazna postrežba.



Stroje za pripravljavanje krme,

slamorenice, reporenice, mline za debelo moko (otrobe), priprave za parenje krme, štedilna kotlišča, sesalke za gnojnico

izdeluje in razpošilja po najnovejšem in priznanem načinu tvrdka

Ph. Mayfarth & Co

tovarne za gospodarske stroje, železolivarne in fužine na paro,

Dunaj, II., Taborstraße 71.

Geniki zastoj in poštnine prosto.

Sprejemajo se zastopniki in razprodajalci.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Delniška glavnica K 3.000.000.

Rezervni fond K 300.000.

Denarne vloge $4\frac{1}{2}\%$ od dne vloge
obrestujemo po $4\frac{1}{2}\%$ do dne vzdiga.

Kolodvorska cesta šte. 27.

Zamenjuje in eskomptuje izrebane vrednostne papirje in vnovenje zapadle kupone. Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavoje. Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Spiljetu, Trstu in Sarajevu.

Turške srečke. Šest žrebanj na leto. Glavni dobitek 300.000 frankov. Na mesečno vplač. po K 8- za kom. Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve žrebanji na leto. Glavni dobitek K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10- za komad.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.